

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România

Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80

Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.660A/2018

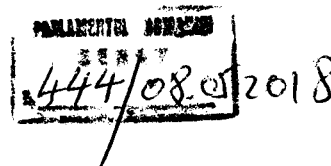
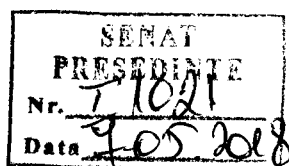
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ

NR. 3364 / 07 MAY 2018

Domnului

CĂLIN CONSTANTIN ANTON POPESCU-TĂRICEANU

PREȘEDINTELE SENATULUI

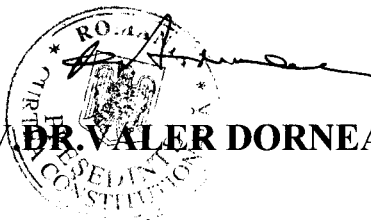
În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă comunicăm, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Președintele României referitoare la neconstituționalitatea prevederilor Legii privind aprobarea Programului de susținere a crescătorilor de suine pentru activitatea de reproducție.

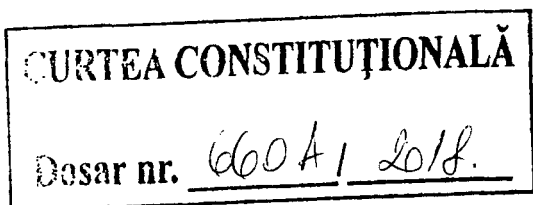
Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 23 mai 2018 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 6 iunie 2018.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

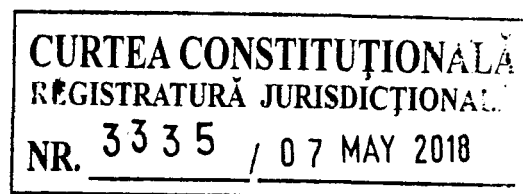
PREȘEDINTE,

PROF.UNIV.DR. VALER DORNEANU

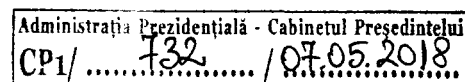

ROMÂNIA

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, mai 2018

Domnului VALER DORNEANU

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, formulez următoarea

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

asupra

Legii privind aprobarea Programului de susținere a crescătorilor de suine pentru activitatea de reproducție

La data de 28 aprilie 2018, Parlamentul a transmis Președintelui României, spre promulgare, Legea privind aprobarea Programului de susținere a crescătorilor de suine pentru activitatea de reproducție. Prin conținutul normativ, considerăm că legea menționată încalcă prevederile art. 1 alin. (5), ale art. 135, precum și pe cele ale art. 148 alin. (2) și (4) din Constituție, pentru motivele expuse în cele ce urmează.

Art. 21 din legea dedusă controlului de constituționalitate prevede următoarele: „(1) Schema de ajutor de stat prevăzută în prezenta lege se notifică la Comisia Europeană de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. (2) În situația în care decizia Comisiei Europene de acordare a ajutorului de stat conține prevederi noi sau diferite față de schema notificată, prevederile schemei de

ajutor de stat se completează și/sau se modifică în mod corespunzător.”

În domeniul ajutorului de stat și al concurenței, Comisia Europeană este singura instituție care decide asupra compatibilității măsurii cu normele Uniunii Europene incidente. Cadrul normativ privind acordarea ajutoarelor de stat este stabilit în art. 107-109 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Astfel, potrivit art. 107 alin. (1) din TFUE, cu excepția derogărilor prevăzute de tratate, sunt incompatibile cu piața internă ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre. Conform art. 108 alin. (3) și (4) din TFUE, Comisia este informată în timp util pentru a-și prezenta observațiile cu privire la proiectele care urmăresc să instituie sau să modifice ajutoarele. Înainte de pronunțarea unei decizii finale, statul membru în cauză nu poate pune în aplicare măsurile preconizate. Prin urmare, potrivit Tratatului privind Funcționarea Uniunii Europene, orice măsuri de ajutor de stat sunt supuse obligației de notificare și de obținere a autorizării din partea Comisiei Europene, iar aceste măsuri nu pot fi puse în aplicare de către statele membre înainte de pronunțarea de către Comisie a unei decizii definitive.

Așadar, art. 108 alin. (3) din TFUE precizează expres că înainte de pronunțarea unei decizii finale de către Comisie, statul membru ce ar dori să instituie un ajutor de stat nu poate pune în aplicare măsurile preconizate. Or, simpla notificare a Comisiei Europene cu o schemă de ajutor de stat, așa cum se prevede la art. 21 alin. (1) din legea criticată nu echivalează cu încuviințarea ei de către Comisie.

Prin contradicția cu această normă interpusă celei de referință constituțională, întregul act normativ dedus controlului de constituționalitate încalcă art. 148 alin. (2) și (4) din Constituție. Așa cum a arătat Curtea Constituțională în Decizia nr. 668/2011: „ (...) folosirea unei norme de drept european în cadrul controlului de constituționalitate ca normă interpusă celei de referință implică, în temeiul art. 148 alin. (2) și (4) din Constituție, o condiționalitate cumulativă: pe de o parte, această normă să fie suficient de clară, precisă și neechivocă prin ea însăși sau înțelesul acesteia să fi fost stabilit în mod clar, precis și neechivoc de Curtea de Justiție a Uniunii Europene și, pe de altă parte, norma trebuie să se circumscrie unui anumit nivel de relevanță constituțională, astfel încât conținutul său normativ să susțină posibila încălcare de către legea națională a Constituției – unica normă directă de referință în cadrul controlului de constituționalitate.”

Potrivit art. 135 din Constituție, economia României este o economie de piață, bazată pe libera inițiativă și concurență, iar statul trebuie să asigure libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție. Astfel, rezultă că prevederile TFUE menționate mai sus, ce trimit la rândul lor la reguli concurențiale ce vizează incompatibilitatea cu piața internă a oricăror practici concertate care pot afecta comerțul dintre statele membre și care au ca obiect sau efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței în cadrul pieței interne au o relevanță constituțională, prin îndeplinirea dublei condiționalități, în sensul stabilit de Curte prin Decizia nr. 64/2015.

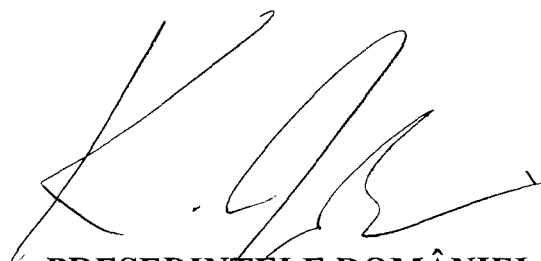
În dreptul intern ajutorul de stat este reglementat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, ce a fost adoptată în scopul reglementării procedurilor naționale în materia ajutorului de stat, în vederea aplicării prevederilor art. 106-109 din TFUE. Potrivit art. 3 alin. (1) și (2) din O.U.G. nr. 77/2014: „(1) Cu excepția cazului în care se prevede altfel în regulamentele Uniunii Europene adoptate în temeiul art. 108 din TFUE sau în temeiul altor dispoziții relevante din acesta, orice intenție de instituire a unei măsuri de ajutor de stat nou se notifică Comisiei Europene. (2) Ajutorul de stat nou, supus obligației de notificare, poate fi adoptat și acordat numai după autorizarea acestuia de către Comisia Europeană sau după ce acesta este considerat a fi fost autorizat în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (6) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999. ”

Mai mult, în forma inițială, legea criticată preciza expres faptul că „Schema de ajutor de stat prevăzută de prezenta lege se implementează după primirea deciziei Comisiei Europene de acordare a ajutorului de stat”. Însă, în urma reexaminării această dispoziție a fost eliminată. În absența unui termen expres în cuprinsul legii criticate, care să asigure primirea deciziei Comisiei Europene, legea va intra în vigoare conform art. 78 din Constituție și, pe cale de consecință, ajutorul de stat ar urma să fie implementat anterior primirii deciziei Comisiei Europene de acordare a ajutorului de stat. Această soluție legislativă contravine art. 148 alin. (2) și (4) din Constituția României, prin raportare la prevederile obligatorii ale dreptului Uniunii Europene relevante în materia ajutoarelor de stat (art. 107-109 din TFUE) și care beneficiază de prioritate de aplicare față de cele din legislația internă.

În consecință, din ansamblul normelor europene și interne rezultă că măsurile ce constituie ajutor de stat pot fi adoptate și acordate numai sub condiția autorizării

de către Comisia Europeană. Drept urmare, adoptarea unei legi care să acorde ajutor de stat cu nesocotirea acestor norme este de natură să încalce nu numai prevederile art. 148 alin. (2) și (4), dar și pe cele ale art. 1 alin. (5) din Constituție, în componenta sa privind principiul legalității și principiul securității raporturilor juridice. În acest sens, Curtea Constituțională a precizat în Decizia nr. 64/2015, „Nepunerea de acord a dispozițiilor [legale] cu actele obligatorii ale Uniunii Europene cu relevanță constituțională [...] constituie *eo ipso* o încălcare a prevederilor art. 148 alin. (4) din Constituție, întrucât legiuitorul a permis ca raporturile juridice [...] să fie guvernate de dispoziții naționale, derobându-se de obligația sa constituțională de [...] a pune de acord în mod permanent și continuu legislația națională infraconstituțională cu actele obligatorii ale Uniunii Europene.”

În considerarea argumentelor expuse, vă solicit să admiteți sesizarea de neconstituționalitate și să constatați că Legea privind aprobarea Programului de susținere a crescătorilor de suine pentru activitatea de reproducție este neconstituțională în ansamblu.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS - WERNER IOHANNIS